

ΕΥΘΥΣ & ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ
ΥΦΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΗ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ
ΚΕΙΜΕΝΑ

ΣΤΑ ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ

ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ

- Χαρίζει ζωντάνια / παραστατικότητα, ενίοτε αμεσότητα / οικειότητα στο ύφος.
- Χαρίζει αληθοφάνει και ενισχύει την πειθώ, καθώς παρουσιάζονται τα λόγια όπως ακριβώς ειπώθηκαν χωρίς να αλλοιώνεται το ύφος.
 - «Εκεί που ανοίγει ένα σχολείο, κλείνει μια φυλακή», έλεγε ο σπουδαίος Βίκτωρ Ουγκώ.

ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

- Συμβάλλει στη διατήρηση της ροής του λόγου.
- Χαρίζει επισημότητα, καθώς είναι πιο σύνθετη μορφή σύνταξης.
- Στερεί από το κείμενο την αληθοφάνεια και εγκυρότητα, καθώς λόγω της παράφρασης, ενδέχεται να αλλοιωθεί και το νόημα του κειμένου.
 - Ο Βίκτωρ Ουγκώ έλεγε ότι εκεί που ανοίγει ένα σχολείο, κλείνει μια φυλακή.

ΣΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ

ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ

- Ως προς το ύφος:
 - Είναι συνδεδεμένος με τον διάλογο ή τον εσωτερικό μονόλογο και χαρίζει ζωντάνια/παραστατικότητα, αμεσότητα/οικειότητα στο ύφος και αναδεικνύει τη βιωματικότητα.
 - Παραπέμπει στην προφορικότητα του λόγου.
- Ως προς το νόημα:
 - Αναδεικνύει καλύτερα τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τα βιώματα των ρητορικών, τις προσωπικότητές τους, τις σχέσεις τους και τις περιστάσεις επικοινωνίας.
 - -Κι άλλοτε, κύριε γυμνασιάρχα, μου κλείσατε το δρόμο και λυπάμαι που δε μ' αφήνετε να το ξεχάσω. Ξέρω ότι μισείτε τη φτώχεια. Ότι περιφρονείτε την κακοτυχιά των άλλων, ότι αποστρέφεστε την ορφάνια. Ξέρω ότι τα γράμματα τα πουλάτε μόνο σε κείνους, που τα πληρώνουν ακριβά. Μα — σας ρωτώ — ξέρετε κανέναν, που να τα 'χει πληρώσει ακριβότερα από μένα; Ορίστε τα «βιβλία» μου, κύριε γυμνασιάρχα. (Λουντέμης, Μ. Ένα παιδί μετράει τ' άστρα)

ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

- Ως προς το ύφος:
 - Συμβάλλει σε ένα πιο απρόσωπο και αντικειμενικό ύφος παρουσίασης των γεγονότων.
 - Ταιριάζει στον ετεροδιηγητικό παντογνώστη αφηγητή.
- Ως προς το νόημα:
 - Δείχνει την απουσία διάθεσης εκ μέρους του συγγραφέα ή του αφηγητή ή του ήρωα να δώσει έμφαση στα λεγόμενα, σε αντίθεση με την χρήση ευθέως λόγου.
 - Τέλος αφού είπαν είπαν, εμείς τσιμουδιά, μας λένε ότι μας δώκανε χάρη κι ότι από θάνατο κατεβήκαμε στα ισόβια. (Χρόνης Μίσσιος, ...Καλά, εσύ σκοτώθηκες νωρίς)